

Samlad kvalitetsrapport för sektor utbildning

OKTOBER 2022

Innehåll

Sammanfattning	3
Förskola	5
Organisation och förutsättningar för förskolan	5
Resultat och analys ökade kunskapsresultat	6
Resultat och analys ökad likvärdighet	9
Resultat och analys ökad upplevelse av nöjdhet, delaktighet och trygghet	10
Grundskola	12
Organisation och förutsättningar grundskola	12
Resultat och analys ökade kunskapsresultat	13
Resultat och analys ökad likvärdighet	16
Resultat och analys ökad upplevelse av nöjdhet, delaktighet och trygghet	18
Gymnasieskola	20
Organisation och förutsättningar för gymnasieskolan	21
Resultat och analys ökade kunskapsresultat	21
Resultat och analys ökad likvärdighet	22
Resultat och analys ökad nöjdhet, delaktighet och trygghet	23
Resultat och analys av lokala mål	24
Introduktionsprogrammen	25
Organisation och förutsättningar för introduktionsprogrammen	25
Resultat och analys ökade kunskapsresultat	26
Resultat och analys ökad likvärdighet	27
Resultat och analys ökad nöjdhet, delaktighet och trygghet	28
Gymnasiesärskolan	29
Organisation och förutsättningar för gymnasiesärskolan	29
Resultat och analys ökade kunskapsresultat	30
Resultat och analys ökad likvärdighet	31
Resultat och analys ökad nöjdhet, delaktighet och trygghet	31
Vuxenutbildning	32
Organisation och förutsättningar för vuxenutbildningen	32
Resultat och analys ökade kunskapsresultat	33
Resultat och analys ökad likvärdighet	34
Resultat och analys ökad nöjdhet, delaktighet och trygghet	34
Analys lokala mål	35
Nätverksträffar för Vuxenutbildningen i Östergötland	36

Sammanfattning

Internkontrollen för oktober månad 2022 omfattar följande kontrollmoment:

- Uppföljning och analys av det systematiska kvalitetsarbetet för förskolan, fritidshemmet, grundskolan, grundsärskolan, gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, vuxenutbildningen och vuxenutbildning som särskild utbildning.
- Huvudmannens kvalitetsrapport beskriver främst resultat och analys kring sektor utbildnings tre prioriterade mål.

Under verksamhetsåret har sektor utbildning följt upp verksamheten genom enkätundersökningar, kvalitetsrapporter och verksamhetsplaner, kvalitetsdialoger samt verksamhetsuppföljningar.

Förstelärare inom sektor utbildning

Förstelärare har ett uppdrag att bidra med skolutveckling varav ämnesutveckling och undervisningens kvalitet är en del. Ledarskapet i klassrummet är en avgörande faktor för en god undervisningskvalitet. Till kommande läsår planeras en kompetensutvecklingsinsats om ledarskap i klassrummet. Under vårterminen har förstelärare fokuserat på att implementera de ändrade läroplanerna och kursplanerna inom samtliga grundskolor. De ändrade kursplanerna ska vara ett bättre arbetsverktyg för pedagogerna. Ämnets syfte och centrala innehåll har fått ett tydligare fokus i undervisningen. Betygskriterierna och kriterierna för bedömning blir ett bättre stöd när pedagogerna skriver omdömen och sätter betyg. Implementeringsarbetet har fallit väl ut och har tillgodosett pedagogers behov av att diskutera och skapa samsyn inom ämnen kring genomförande men även bedömning. De nya ändringarna tillämpas under från hösten 2022 och följs upp.

Prioriterat uppdrag-Pojkars resultat

Pojkar som grupp uppnår lägre skolresultat än flickor. Det avspeglas bland annat i andelen som uppnår gymnasiebehörighet. Orsakerna uppstår i ett samspel mellan en mängd olika faktorer på individ- och gruppnivå. Förvaltningen har fått ett prioriterat uppdrag att genomlysna resultaten samt att ta fram långsiktiga och strategiska förslag på åtgärder.

Utbildningsstrateg har påbörjat genomlysningen genom att ha tagit del av internationell och nationell forskning inom området. Det finns en samlad bild kring olika faktorer som övertid har påverkat elevernas, men främst pojkarnas lärande. Förvaltningen har presenterat de olika studierna för samtliga rektorer, från förskola till vuxenutbildningen, vid två olika tillfällen. Vidare ska förvaltningen undersöka Finspångs kommuns elevers resultat för att i nästa led kunna hitta långsiktiga strategier för att skapa bättre förutsättningar för eleverna.

Kollegialt lärande för fritidshemmet

Förvaltningen anordnar kommunövergripande utbildningsinsatser för alla kommunala fritidshem. Syftet är att:

- dela erfarenheter och kunskaper med varandra
- arbeta för ökad likvärdighet inom verksamheterna
- samt utveckla fritidshemmets lärmiljö.

Under läsårets har temat varit pedagogiska miljöer. Pedagogerna har haft möjlighet att förkovra sig i hur de kan utveckla kunskap om förutsättningar för lärande och hur detta hänger samman med verksamhetens pedagogiska, sociala och fysiska miljö. Pedagogerna har träffats 5 gånger under läsåret och genom kollegialt lärande utvecklat sina kunskaper inom ämnet. Under läsårets första studiedag anordnades föreläsare inom samma tema. Utvärderingar av utbildningsinsatsen visar att nätverksträffarna har bidragit till fördjupning inom ämnet och ökat likvärdigheten inom och mellan verksamheterna i hög grad.

Kollegialt lärande för förskoleklassens pedagoger

Sedan 2019 har förvaltningen också anordnat kommunövergripande utbildningsinsatser för samtliga pedagoger i förskoleklassen. Syftet har varit att:

- dela erfarenheter och kunskaper med varandra
- samt arbeta för ökad likvärdighet inom verksamheterna.

Under läsåret 21/22 arbetade man med Specialpedagogiska skolmyndigheten, SPSM, studiepaket, *språkstörning*. Pedagogerna fick mer kunskap om vilka konsekvenser språkstörning kan få i olika åldrar och vad man kan göra för att öka förutsättningarna för lärande och utveckling. Under en av studiedagarna hölls föreläsningar inom ämnet.

Nätverksträffarnas har följts upp för att säkerställa kvalitet och relevans, samtliga deltagare värderar innehåll och utformning av träffarna mellan skala 4–5 (av 5 möjliga)

Studie-och yrkesvägledning inom sektor utbildning

För att möjliggöra en likvärdig studie- och yrkesvägledning i Finspångs kommun, så har nätverksträffar för studie- och yrkesvägledare anordnas under läsåret. Innehållet i nätverksträffarna har varit att gå igenom tidigare plan för studie- och yrkesvägledning från 2015 och att få till en gemensam syn på uppdraget samt möjliggöra erfarenhet- och kunskapsutbyte. I samverkansprojektet med Linköpings Universitet och kommuner i Östergötland kring "Ökade övergångstal" till högre studier, så har en kartläggning gjorts av studie- och yrkesvägledningsaktiviteter. Resultatet av det är, förutom erfarenhetsutbyte mellan kommuner, att det kommer att starta fler samarbeten med LiU, utifrån olika skolformer och åldrar. Som förslag finns pilot-aktiviteter för de yngre åldrarna att låna en forskare eller student, och för vuxenutbildningen att träffa studenter som studerar till lärare och sjuksköterska.

Förskola

Organisation och förutsättningar för förskolan

Finspångs kommun hade under läsåret 21/22, 17 kommunala och 3 fristående förskolor. I Ljusfallshammar finns pedagogisk omsorg i enskild regi. I augusti 2022 invigdes Familjecentralen som är en mötesplats för alla familjer med barn 0–6 år. Med familjecentral menas en samlokalisering av mödrahälsovård, barnhälsovård, öppen förskola och socialtjänst med förebyggande verksamhet.

Under läsåret fanns det i genomsnitt 943 barn inskrivna inom den kommunal förskolan och de enskilda verksamheterna hade tillsammans 94 barn, varav 14 inom pedagogisk omsorg.

Sektor utbildning tillämpar ett behovsstyrt resursfördelningssystem, som innebär att förskolorna får dels en barnpeng, dels resurser som täcker vissa fasta kostnader. Barnpengen ska täcka kostnader för personal, pedagogiskt material och förbrukningsmaterial. Den andra delen ersätter kostnader för hyra, lokalvård, måltider, chefslöner + omkostnader, administration + omkostnader, driftsamordnare + omkostnader samt 2 specialpedagogtjänster.

Syftet med denna modell är för att kostnadsskillnader i drift inte ska påverka elevernas förutsättningar för utbildningen. Rektorererna har utöver det möjlighet att söka tilläggsbelopp för barn i behov av särskilt stöd (1,2 milj. Kr).

Den ekonomiska budgeten är bestämd per kalender år, för 2021 var barnpengen 90 756 kr och 2022 var det 95 900 kr.

Sektor utbildning sökte tre statsbidrag från Skolverket för medfinansiering av verksamheten till förskolan. *Statsbidrag för mindre barngrupper* ska användas för att minska barngruppernas storlek. *Statsbidraget kvalitetssäkrande åtgärder* kan sökas av kommuner som har maxtaxa, och bidraget har använts till kostnader för personal och åtgärder som höjer kompetensen hos personalen. Sektorn fick också statsbidrag för språkutvecklande arbetsätt. Vars syften är att utveckla pedagogernas kompetensutveckling i språk-, läs- och skrivdidaktik baserad på aktuell forskning.

Förskolans personal och ledning

De kommunala verksamheterna leds av nio rektorer, där sex av dem har genomfört den statliga rektorsutbildningen, för två pågår utbildningen och en ska påbörja inom kort. Utvecklingsarbetet på förskolan drivs av rektor, lagledare och samordnande lagledare.

Bemanningen på förskolor består främst av förskolelärare och barnskötare. De båda yrkesgrupperna kompletterar varandra. Forskning visar att pedagogers kompetens är en avgörande faktor för förskolans kvalitet.

Under läsåret har andelen förskolelärare i Finspångs kommun varit 46 % (tre procent lägre än 2020, snittet i riket var 43 %) och heltidstjänster med viss pedagogisk utbildning 6 % (1 procent lägre än 2020).

Förskolärartätheten det vill säga antal barn/lärare med lärarlegitimation är ungefär det samma sedan föregående år (10.9 för 2021 och 10.3 för 2020).¹ Snittet i riket 2021 var 11,7.

Sektor utbildning har under läsåret genomfört kompetenshöjande fortbildningsinsatser riktad mot flera målgrupper. Detta för att säkerställa rekryteringsbehov, en god kvalitet och högre måluppfyllelse i förskolan. Bland annat läste fyra tillsvidareanställda barnskötare till förskolelärare.

Barngruppernas storlek och sammansättning

Förskolans sammansättning av barngrupper bygger dels på förskolans fysiska storlek, dels på förskolans förmåga att organisera sig i mindre grupper. De förskolor som är lokaliserade i mindre orter styrs barngruppernas storlek även av ansökningarna dit. Tack vare statsbidraget för mindre barngrupper har flera förskolor kunnat omorganisera sig. Färre individer att möta för barnen kan medföra ökad trygghet, större delaktighet samt skapa bättre förutsättningar för språkutveckling.

Tillsyn av enskild förskola

Enligt skollag (2010:800) har Finspångs kommun tillsynsansvar över de förskolor som kommunen godkänt enligt 2 kap. 7 § samt pedagogisk omsorg vars huvudman kommunen förklarar ha rätt till bidrag enligt 25 kap. 10 §.

Under läsåret har Finspångs kommun inte egenomfört någon tillsyn.

Resultat och analys ökade kunskapsresultat

Förskolans uppdrag är att stimulera och utveckla barns utveckling och lärande samt erbjuda barnen en trygg omsorg. Förskolan ska lägga grunden för ett livslångt lärande.

Inom förskolan mäter man inte elevernas resultat utan bedömning av verksamhetens kvalitet görs genom att dels jämföra kvantitativa siffror (pedagogernas kompetens, barngruppens storlek, lärmiljöerna, dels resurser) men också genom att bedöma och utveckla pedagogernas arbetssätt och kompetens.

Under verksamhetsåret har sektor utbildning följt upp verksamheten genom enkätundersökningar, kvalitetsrapporter och verksamhetsplaner, kvalitetsdialoger samt verksamhetsuppföljningar.

Majoriteten av samtliga förskolor har arbetat med språkutvecklande arbetssätt för att bidra till ökade kunskapsresultat i förskolan. Bland det viktigaste i barns liv och även avgörande för en intellektuell, känslomässig och social utveckling är att få utveckla sitt språk. Med hjälp av språket lär sig barn att förstå sig själva, sin omgivning och att sortera upplevelser. Att kunna uttrycka sig i tal och skrift är en förutsättning för att aktivt kunna delta i samhället och en demokratifråga. Förskolan ska sträva efter att lägga den första och därmed den viktigaste grunden för barns språkutveckling och genom att medvetet arbeta med språket och därmed skapa goda förutsättningar.

¹ https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&focus=16583&tab_id=148706

Flera enheter har använt Bornsholmsmodellen språklust och Babblarna. Representanter från förskolorna har också deltagit i läslyftet, som är en kompetensutvecklingsinsats från Skolverket med fokus på barns språk-, läs- och skrivutveckling.

Rektorerna menar att effekterna av insatsen märks redan genom att pedagogerna har blivit mer medvetna om hur de kan utveckla barnens språk. Rektorerna beskriver att barnen har utvecklat ökad lust och nyfikenhet för språket. De tar egna initiativ till att leka med språket, genom att rimma och berätta sagor. Barnen visar också ett ökat intresse för bokstäver, dess form och ljud. Läslyftsinsatsen har bidragit till ett större engagemang för böcker och högläsning. Många förskolor har också utvecklat sina metoder för läsning genom bland annat bokpromenader. Effekterna av insatserna ser pedagogerna genom att barnen använder ett mera nyanserat språk, använder bokteman vid den fria leken samt ställer fler frågor och reflekterar kring böckerna.

Rektorerna märker en ökad medvetenhet hos pedagogerna gällande språk och kommunikation både i den spontana och den planerade undervisningen. Rektorerna upplever ett mera språkstimulerande förhållningssätt.

Vid verksamhetsuppföljningarna beskriver pedagogerna, med varierande kvalitet, hur de arbetar med läroplanernas mål. Vid vissa enheter finns det en hög grad av medvetenhet medan vid andra finns det behov av att kompetensutveckla personalen. I dialog med personal och rektor framkommer det att förskolorna behöver bli bättre på att utveckla sina metoder för att säkra hur de arbetar med läroplanens alla delar. Detta verifieras också i enkätresultaten. Vid frågor om hur pedagogerna bedömer förskolans pedagogiska arbete visar enkäterna följande:

År	Pedagoger					
	Hur bedömer du förskolans pedagogiska arbete med:					
	svenska språket?	Andra modersmål än svenska?	Estetiska uttryck?	Teknik?	Naturkunskap?	Matematik?
-20	8,6	3,6	7,4	6,3	8,3	7,8
-21	8,6	4,6	7,5	6,2	8,1	8,2
-22	8,2	4,3	7,5	6,1	7,8	7,5

Vårdnadshavarna skattar dock förskolans arbete väldigt högt.

År	Vårdnadshavare					
	Förskolan väcker mitt barns nyfikenhet.	Förskolan erbjuder mitt barn en stimulerande miljö.	Mitt barn lär sig mycket på förskolan.	Mitt barn får ett tillräckligt stöd på förskolan.		
-20	8,7	8,6	8,8	8,8		
-21	9	8,8	8,7	8,7		
-22	9,0	8,7	8,9	8,8		

Vid kvalitetsuppföljningarna med pedagogerna och rektorerna framkommer vissa svårigheter med att följa upp läroplansmål kopplade till arbetsinsatserna och dess effekter i verksamheten. Dels för att barnens kunskaper inte mäts, dels för att utvärdering och analyser saknas. Förskolorna är bra på att planera men behöver bli bättre på att följa upp och utvärdera sina arbetsmetoder och arbetssätt. Detta förutsätter att personalen har en hög kompetens inom läroplanen olika delar och att arbetet leds av rektor. För att kunna göra dessa bedömningar behövs uppföljning av pedagogernas processreflektioner, observationer av verksamheten som erbjuds samt olika typer av kartläggningar.

Pedagogerna uttrycker att bristen beror på organisatoriska förutsättningar dels på kunskap. Sektorerna ser att större enheter har bättre möjligheter med att organisera pedagogernas reflektionstid. Vid de större enheterna hjälper de olika avdelningarna varandra med att tillse barnen, medan mindre enheter har mycket svårare för att organisera och genomföra reflektionsstunder. Dessa reflektionsstunder är viktiga för att kvalitetssäkra undervisningen. En förutsättning för att kunna utveckla förskolornas kvalitet är att ha goda infrastrukturer för möten och reflektionstid. Större enheter med fler arbetslag har bättre förutsättningar men kan de ha svårare med att skapa samsyn i frågor.

För att nå högre måluppfyllelse inom det prioriterade målet, bör också uppföljning av särskilt stöd och handlingsplanernas utformande och innehåll göras. Detta har framkommit under verksamhetsuppföljningarna men verifieras också i enkätresultaten, där resultaten är låga inom området.

ÅR	Pedagoger		
	Alla barn får de stöd de behöver	Verksamheten anpassas efter barnens behov	Det finns möjligheter att få extra resurser till stöd vid behov?
-20	6.7	7.1	4.6
-21	7	7.1	5.2
-22	6,8	7,1	4,7
	Vårdnadshavare		
	Mitt barn får ett tillräckligt stöd		
-20	8.8		
-21	8.7		
-22	8,8		

Fortsatta utmaningar

- Att verksamheten följs upp och utvärderas.
- Att förskolorna arbetar med läroplanens alla delar.
- Att uppföljning av särskilt stöd genomförs med syfte att undersöka om verksamheten tillgodoser efterfrågan och behov.

Resultat och analys ökad likvärdighet

Likvärdighet kan bero på en rad olika faktorer. Enligt skollagen innehåller begreppet olika aspekter:

- lika tillgång till utbildning
- lika kvalitet i utbildningen
- förskolans uppdrag att kompensera för skillnader i elevernas förutsättningar.

Den viktigaste faktorn för verksamheternas kvalitet är pedagogernas kompetens. Forskning visar att pedagogers kompetens är en avgörande faktor för förskolans kvalitet. I statistik gällande andel anställda med högskoleexamen 2021 har Finspångs kommun 46 %, 4 % lägre än föregående år men något högre än rikets 44%. Inom kommun ser fördelningen olika ut. En jämförelse mellan enheterna visar att stor variation allt från 20 % till 60 %. Vid de mindre enheterna och framför allt på landsbygden ser fördelningen ojämn ut. Sektorn behöver säkra att det finns en jämn fördelning av förskolelärare och barnskötare vid enheterna.

Olika kompetensutvecklingsinsatser har erbjudits under läsåret, bland annat läslifftet, språkutvecklande arbetssätt, pedagogiska lärmiljöer utomhus samt ICDP som är ett samhällsorienterat program vars målsättning är att stödja och främja psykosocial omsorgskompetens hos personer som ansvarar för barns omsorg. Under läsåret har fyra barnskötare deltagit vid de regionala utbildningsinsatserna för förskolelärare, två av de tog sin förskolelärarexamen i april 2022.

Sektorn behöver också säkra att förskolorna har förutsättningar att organisera möten och reflektionstider (se målet kunskapsresultat). Förslag på åtgärder skulle kunna vara ett avlösningsteam för de mindre enheterna.

Förskolorna har inte likvärdiga lärmiljöer. Vid vissa enheter har förskolan kunnat tillsätta både ekonomiska resurser och kompetensutvecklingsinsatser för att utveckla lärmiljöerna medan vid vissa är miljöerna mycket spartanska.

Vid kvalitetsuppföljningarna lyfte några vårdnadshavare informationsbrist vid hämtning och lämning av barnen. Detta skulle kunna åtgärdas genom att det är samma medarbetare som öppnar och stänger förskolan under perioder. Detta skulle kunna medföra högre känsla av trygghet men också skapa bättre förutsättningar för kommunikation när det inte är olika pedagoger som arbetar vid olika tider.

Förskolans uppdrag att kompensera för skillnader i elevernas förutsättningar har skett genom att flera förskolor har fått statsbidrag för att arbeta med mindre barngrupper. Dessa förskolor har omorganiserat sig till färre barn i grupperna. Forskning visar att detta gynnar barnens delaktighet, trygghet och språkutveckling. Förskolan behöver utveckla det kompensatoriska uppdraget vidare genom bland annat

- i högre utsträckning erbjuda barn i socioekonomisk utsatta områden mera tid i förskolan
- ha fler förskolelärare samt
- arbeta mer strategisk med språk och kommunikation.

Fortsatta utmaningar

- jämn fördelning av förskolelärare vid förskolorna
- förskolans uppdrag med att kompensera för skillnader i elevernas förutsättningar.
- likvärdiga lärmiljöer.

Resultat och analys ökad upplevelse av nöjdhet, delaktighet och trygghet

Arbetet med normer och värden är ett pågående arbete i förskolan. Majoriteten av förskolorna har arbetat med likabehandlingsplaner. En förändrad strategi som förskolorna har tillämpat har varit att arbeta med fokusord så som stopp, vänta, upptagen, tillsammans och byta. Pedagogerna menar att fokusorden bidrar till en ökad förståelse för barnen och kommer på sikt att leda till färre konflikter.

De enheter som har arbetat med mindre barngrupper beskriver samstämmigt en ökad progression avseende barnens trygghet, lärande och delaktighet.

Flera förskolor har utvecklat barnråden och trygghetsgrupperna på sina enheter. Vid barnråden har barnen fått vara med och påverka beslut och frågor vid sina förskolor. Detta bidrar också till ökad delaktighet. Trygghetsgrupperna har bland annat arbetat med trivselregler och utvecklat de pedagogiska miljöerna. Flera enheter har också säkrat sina metoder att följa upp delaktigheten genom barnbarometrar och sociogram. Förskolan har kommit väldigt långt i sitt arbetssätt med att skapa tillgängliga miljöer. Många förskolor använder sig av bildstöd, tecken som stöd, material framme på barnens nivå, möbler i barnens storlek, böcker på flera språk, ljuddämpade möbler samt arbetar pedagogerna aktivt med normer och förhållningssätt.

Enkäterna visar att pedagogerna har svårt för att säga till en kollega som de uppfattar behandlar ett barn på ett kränkande sätt (6,9).

Detta är mycket allvarligt och behöver arbetas vidare med. Förskolan har en plan för att utbilda pedagogerna i programmet ICDP, som handlar om vägledande samspel. Under läsåret 22/23 kommer även förskolans rektorer att genomföra utbildningsinsatsen utifrån ett ledarskapsperspektiv.

Syftet med denna satsning är att utveckla ett likvärdigt förhållningssätt i organisationen samt skapa en samsyn kring barns lärande.

Vårdnadshavarna som grupp är generellt mycket nöjda över den verksamhet som erbjuds, detta verifieras både i enkäterna och vid kvalitetsuppföljningarna.

Vid verksamhetsuppföljningarna framkom det av vårdnadshavarna att vissa förskolor behöver bli bättre på att säkra innehållet i utvecklingssamtalen. Några förskolor behöver också ha bättre rutiner för utvecklingssamtalens genomförande. Det har funnits brister i detta när pedagoger blir frånvarande. Några vårdnadshavare önskade också bättre digitala förutsättningar för kommunikation. Förskolan har under läsåret fått ett nytt digitalt verktyg, Schoolsoft.

FINSPÅNG

Pandemin har också orsakat svårigheter med kommunikationen med vårdnadshavarna. Dels genom att vårdnadshavarna inte kunnat komma in till verksamheten och naturliga möten uteblivit, dels för att många möten har ställts in. En fördel har varit att det har öppnats upp möjlighet för digitala möten. Dels för utvecklingssamtalen, dels för effektivisering av andra möten. Pedagoger vid landsbygdsskolor har kunnat delta vid möten på tätort i högre utsträckning. "Restid" har inte tagit tid i anspråk.

Fortsatta utmaningar

- Arbetet med förebyggande av kränkande behandling
- Rutiner för utvecklingssamtal
- Information/kommunikation vid hämtning och lämning
- Kompetensutveckling kring metoden ICDP

Grundskola

Organisation och förutsättningar grundskola

Enligt inrapporterade uppgifter till SCB är antal elever inskrivna i grundskolan 2046. 22 % av eleverna har utländsk bakgrund (födda utomlands eller födda i Sverige men med båda föräldrarna födda utomlands). Antal elever med utländsk bakgrund är lika med riket snitt. Antal elever som har föräldrar med eftergymnasial utbildning är 50%, vilket är lägre än riket snitt 62% (2021).

I grundskolan arbetar 184 årsarbetande lärare, varav 77,2% % är kvinnor. 78,4 % har pedagogisk högskoleexamen-vilket är lägre än riket. Lärartätheten är 11,1 elever per lärare-vilket är högre än riket. Lärare med lärarlegitimation och behörighet i ämnet är 70,2% och är lägre än riket.

Elevgruppens storlek och sammansättning fritidshemmet

Enligt inrapporterade uppgifter till SCB är antal inskrivna elever barn i åldern 6–12 år 46 %, vilket vid föregående år var 48 %. Andelen inskrivna barn per anställd är 20,1 jämfört med 20,0 föregående år. Antalet elever inskrivna i fritidshemmet varierar stort beroende på skolans storlek. De flesta skolor redovisar sin fritidsverksamhet indelad i flera avdelningar beroende av skolans storlek, elevernas ålder, lokaler samt bemanning. Rektorerna beskriver en flexibel verksamhet där man samverkar mellan avdelningarna särskilt vid öppning och stängning. Bemanning med mer personal styrs där så är möjligt till de tidpunkter då det finns många elever i verksamheten. Antal inskrivna fritidsbarn är högre under hösten och avtar under vårterminen.

Elevgruppernas sammansättning och förutsättningar år. 7–9

	Grosvadsskolan Nord	Nyhemsskolan 7–9	Riket
Andel elever med eftergymnasialt utbildade föräldrar	51%	48%	62%
Andel elever med utländsk bakgrund	34,5%	14%	27%
Andel legitimerade lärare med behörighet	94,2%	81%	84,4%
Antal elever/lärare	9,5	10,3	12,2
Modellberäknat värde 2021	227	219	226,1(2021)

Resultat och analys ökade kunskapsresultat

Resultat och analys förskoleklass, år.1-3 samt fritidshemmet

2016 startade Finspångs kommun ett språkutvecklingsarbete i förskoleklass med syfte att utveckla elevers språkliga medvetenhet inför läs- och skrivutveckling och öka likvärdigheten inom kommunen. Alla förskoleklasser arbetar systematiskt med språklek under hela läsåret och Språkteamet förstärker personaltätheten periodvis under terminerna. Tidiga insatser har givits i form av kompetensutveckling mot fritidshem och förskoleklass.

Resultaten för läsåret visar att något fler elever har resultat på 20 p eller lägre jämfört med föregående år. Den förskoleklass som utmärker sig med låga resultat och har flest elever med ett resultat på 20 p eller lägre ligger i ett sociokulturellt utsatt område, vilket kan vara en bidragande orsak till de något lägre resultatet. Många av eleverna där har ett annat modersmål och vi upplever att flera av gruppens elever har varit i behov av stöd på olika sätt. Vi upplever även att klimat och arbetsro påverkat gruppens resultat.

Det framträder en fortsatt positiv utveckling av fritidshemmets verksamhet. Utveckling av fritidshemmets verksamhet genom systematiskt kvalitetsarbete, tillgänglig lärmiljö och pedagogiskt planerade aktiviteter är något flera skolor kopplar till positiva effekter utifrån ett elevperspektiv men även till identifierade utvecklingsområden.

För F-3 framträder inget oroande mönster jämfört med tidigare läsår. Skolorna har lyckats genomföra kartläggningsmaterialen, bedömningsstöden, nationella prov i år 3 och ge elever stöd utifrån identifierade behov. Andel elever som nått kravnivå i slutet av åk 3 är fortsatt hög i samtliga ämnen. Skillnaden mellan flickors och pojkars resultat är marginell.

Det är positivt att ta del av skolornas beskrivningar av hur de ser att *Läsa-skriva -räkna garantin* bidrar till ökad måluppfyllelse genom att tidigt uppmärksamma elever i behov av stöd för att nå kunskapskraven eller i behov av utmaningar och därtill bidrar den till att utveckla undervisningen. Det är tydligt att *Läsa -skriva -räkna garantin* medfört att förskoleklassens samarbete med grundskolan utvecklats när det gäller att följa elevernas kunskapsutveckling, men även att den bidragit till att utveckla undervisningen i förskoleklass.

Analysen visar ingen större avvikelse mellan skolor, däremot kan det behövas följas upp hur undervisningen anpassas för de elever som enligt kartläggningen behöver extra utmaningar och om det finns behov av stöd i detta.

Med hjälp av kartläggningsmaterial i förskoleklass har man utvecklat undervisningen så att man i högre utsträckning lägger tid på rätt saker. Bedömningsstödet är nu mer inarbetat och många skolor lyfter fördelen att tidigt se vilka elever som behöver riktade insatser.

Skolor som visar goda resultat i årskurs 3 har goda strukturer för att upptäcka och sätta in tidiga insatser. Skolorna präglas av goda strukturer för att arbeta med intern resursfördelning och strukturer för uppföljning och analys. De har förmåga att skapa tillgängliga lärmiljöer för alla elever. Det finns en god samverkan inom skolan mellan personal. Framför allt kan vi se att där samverkan mellan fritidshem och skola fungerar bra blir resultaten bättre.

Resultat och analys grundskola år.6

Ämne	Flickor	Pojkar	Totalt
Andel elever med betyg A-E år.6 engelska	83%	92,4%	88,2%
Andel elever med betyg A-E år.6 matematik	88,2%	87,2%	87,6%
Andel elever med betyg A-E år.6 svenska	93,9%	92,3%	93,0%

Vid jämförelse med föregående år har andelen elever med betyg E-A ökat i så gott som samtliga ämnen. Meritvärdet för elever årskurs 6 blev 226, vilket är en ökning från 2021(219). Vid en nationell jämförelse har Finspångs kommuns grundskolor en fortsatt högre andel elever med E – A i samtliga ämnen, förutom inom So-ämnen. Högst betygspoäng presterar elevgruppen inom praktisk estetiska ämnen. Korrelationen mellan terminsbetyg och utfall nationellt prov är god.

Flera skolor bedöms göra djupare analyser av resultaten genom att jämföra resultat inom årskurser, klasser och kön och gör bedömningar av troliga orsaker till skillnader i måluppfyllelse. Skolor som kartlagt kunskaperna tidigt på hösten och sedan gjort riktade insatser mot bristerna har kraftigt förbättrat resultaten.

Några skolor lyfter elevernas motivation och ansvar för skolarbetet som ett problem. Vi kan se att elevernas lust till att lära sjunker när eleverna med stigande ålder utifrån utfall skolenkät. Det finns få analyser som problematiserar undervisningen i den aspekten.

Resultat och analys grundskola år.9

Ämne	2022	2021
Andel elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen år.9	75,5%	75,7%
Andel elever behöriga yrkesprogram år.9	82,5%	85,4%
Genomsnittligt meritvärde år.9	209,5	219

Andelen elever behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram har minskat från 85,4 % (2021) till 82,5 %. Meritvärdet har minskat från 219 (2021) till 209,5. Vid en nationell jämförelse för samtliga kommuner på 226,8 meritpoäng, är utfallet lägre. Vi ser en fortsatt skillnad mellan pojkar och flickor, där flickor presterar generellt 20 poäng högre.

Skolornas meritmedelvärde varierar över åren vilket speglar i stort elevgruppens förutsättningar men också enskilda lärares bedömning i ämnen. Meritvärdet kan också ses som en spegling av hur studiemotivationen ser ut för eleverna. Vårdnadshavares utbildningsnivå kan också påverka elevernas motivation till utbildning. Enkätresultatet visar ett svagt resultat för högstadielärover på indikatorn "Hur ofta får lärarna dig att bli intresserad av skolarbetet". Det saknas analyser som problematiserar lusten till lärande i den aspekten.

Ett annat resultat i skolenkäten som har betydelse för om elever skall nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling, är om eleverna vet vad som krävs för att nå kunskapskraven. Även här kan konstateras att våra skolor ligger lägre i utfallet över tid och i jämförelse med riket snitt. Att skapa ökad delaktighet i sitt eget lärande hos eleverna och tydligare konkretisera betygskriterier behöver fortsatt utvecklas i många klassrum för att meritmedelvärdet ska öka.

På enhetsnivå når Nyhemsskolan 7–9 inte modellberäknat värde med 20 punkter. Detta återkommer över tid och behöver utredas. Grosvadsskolan Nord når inte modellberäknat värde med 7 punkter. Det är stora skillnader på betygsresultat inom skolor vilket talar för enskilda pedagogers avgörande betydelse för resultatet.

Högst betygspoäng presterar elevgruppen inom praktisk estetiska ämnen. Med stigande ålder minskar antalet elever som läser ett modernt språk, vilket påverkar det totala utfallet negativt. Denna negativa trend behöver utredas.

En slutsats är att våra skolor har en hög andel elever med låg skolnärvaro och/eller brister i måluppfyllelse i flera ämnen, vilket påverkar det totala resultatet negativt. Här behöver skolorna stöd med riktade insatser, bättre överlämnande mellan skolor och ändrat förhållningssätt redan i årskurs 7, för att möta det ökade antal elever som inte tar del av undervisningen.

Korrelationen mellan slutbetyg och utfall nationellt prov är generellt god. Dock avviker Nyhemsskolan, där elevgruppen underpresterar i nationellt prov svenska och når inte kunskapskraven, men där slutbetyget är högre.

Resultat och analys grundsärskola

Grundsärskolan har under läsåret genomfört Skolverkets utbildningsmodul i tillgängligt lärande med digitala verktyg samt implementerat detta i undervisningen. Arbetet har varit en utmaning eftersom det inte är anpassat efter skolformen. Effekten är att verksamheten har utvecklat sin digitala förmåga och att träningskolan har fördjupat sig i programmering.

I grundsärskolans ämnen sätts betyg endast om en elev eller elevens vårdnadshavare begär det. I årskurs 9 väljer huvuddelen av eleverna i grundsärskolan att begära ut betyg. Enheten har under läsåret bedrivit en tydlig strategin att utveckla undervisningen. Vi ser resultaten när vi utvärderar och analyserar resultat och arbetssätt. Samtliga elever ökar sina betygspoäng från årskurs 6 till årskurs 9.

FINSPÅNG

Sammanfattning ökade kunskapsresultat

Förskoleklassens kartläggningar *Hitta språket* och *Hitta matematiken* visar att de flesta skolorna har ett antal elever som behöver extra utmaningar. Vi fokuserar på att fortlöpande stödja pedagogernas arbete gällande språklig medvetenhet och uttalsträning.

Vi fortsätter att rikta våra insatser till elever i förskoleklass med störst behov gällande språk och tal. Under höstterminen 2022 utgår vi från kartläggningens insamlade resultat och planerar mer riktade insatser efter behov. Det är värdefullt att följa upp hur dessa elevers behov möts och ifall det finns behov av kompetensutveckling och/eller erfarenhetsutbyte mellan skolor.

I mötet med personal och elever beskrivs det att elever bedöms generellt utifrån skriftliga prov, vilket inte uppfyller kraven på att använda sig av varierade bedömningsformer. Lärare vid våra skolor måste generellt utveckla sin förmåga kring bedömning i förhållande till elevens uppvisade kunskaper utifrån en allsidig bedömning.

Det finns skillnader i resultat mellan våra skolor och bland de faktorer som påverkar resultaten i hög grad finns elevernas bakgrund samt föräldrarnas utbildningsbakgrund. Det är tydligt att elevernas socioekonomiska bakgrund får betydelse för deras studieresultat och att det finns ett fortsatt behov av att förstärka det kompensatoriska uppdraget med centrala resurser.

Skillnaderna mellan skolornas resultat i årskurs 9 ökar. Analyser visar att det är stora skillnader inom skolor vilket talar för enskilda pedagogers avgörande betydelse för resultatet.

Analysen visar att lärare behöver utveckla sin förmåga att synliggöra elevens lärande och arbeta med formativ bedömning, i syfte att fler elever når högre betyg. Skolledning och lärare behöver även utreda hur undervisningens kvalitet i klassrummet kan utvecklas genom ökat inflytande och delaktighet hos eleven.

Utfallen skolenkät visar låg upplevelse kring lärare som får eleven att bli intresserad av skolarbetet och som varierar lektioner så att eleven kan arbeta på olika sätt. Lärare behöver förändra synen på undervisning, bedömning samt hur eleverna får vara delaktiga i sitt eget lärande och att få visa sina kunskaper på mer än ett sätt. Detta är ett framgångsrecept för högre måluppfyllelse för våra skolor.

Resultat och analys ökad likvärdighet

Grundskolans ledning har i allt arbete en likvärdig utbildning som en grundläggande faktor att ta hänsyn till. En förutsättning är en sammanlänkad styrkedja inom grundskolan mellan rektor – verksamhetschef, där återkommande samtal kring god undervisning med hög kvalitet är på agendan. Undervisningens kvalitet påverkar i hög grad elevernas resultat.

Grundskolans fokus på pojkars och flickors resultat har resulterat i att några rektorer i högre grad diskuterar skolans undervisning utifrån ett genusperspektiv. Skolor har ökat medvetenheten om genus och dess påverkan på skolresultatet. Detta är en önskad riktning som fortsatt behöver uppmärksammas inom samtliga skolor.

Professionshandledningen med kurator har starkt bidragit till att utveckla medarbetarna i deras profession. Pedagoger har kunnat diskutera utmaningar vilket resulterat till ökad kunskap, ökad säkerhet, ökad självkänedom, ökad självkänsla samt ett mer likvärdigt förhållningssätt gentemot eleven. Detta har påverkat likvärdigheten för eleven positivt.

Vi ser att elevstödet med inriktning specialpedagogiska stödinsatser inte har varit i relation med befintligt behov och utifrån Skolverkets Allmänna råd för arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram. Den övergripande analysen av specialpedagogiska insatser för att öka likvärdigheten visar att vi i högre utsträckning behöver möjliggöra för pojkarna att ta till sig lärande på högstadiet. Vi upplever även att generella anpassningar och generella anpassade lärmiljöer för alla elever minskar de enskilda anpassningarna.

Några skolor har i detta samverkat med Centrala barn-och elevhälsan. Flertalet skolor nämner ett fortsatt pågående arbete med att utveckla en tillgänglig lärmiljö tex enhetlig lektionsstruktur. På verksamhetsnivå har det uppmärksammats att det finns behov av att stödja skolor i detta arbete i syfte att elever med behov ska ges insatser i form av extra anpassningar, särskilt stöd eller/och åtgärdsprogram.

Övriga insatser som exemplifieras är enskild tidig läsinläring samt vidare stöd med läsutveckling. Insatserna består också av matematikstöd i mindre undervisningsgrupp. Det kan också vara studiestöd och samtalsstöd samt språkundervisning. Till dessa insatser hör också individuellt stöd i skolämnen under begränsad tid.

Sammanfattning analys ökad likvärdighet

Distansundervisningen på högstadiet nämns ha påverkat stödet till eleverna. Samtidigt framkommer det att skolorna arbetat aktivt med att motverka pandemins effekter på elevernas lärande genom olika stödinsatser.

Vi kan konstatera generellt att elevstödet årskurs 7-9 med inriktning specialpedagogiska stödinsatser inte har varit tillfredställande utifrån befintligt behov. Insatser har genomförts på individuellt plan men har varit begränsad på gruppnivå. Vi kan även konstatera att elever i särskild undervisningsgrupp och/eller elever med anpassad studiegång har haft begränsade möjligheter till kvalitativ undervisning. Ett faktum som kräver förändring i vår organisation.

Resultat och analys ökad upplevelse av nöjdhet, delaktighet och trygghet

Skolenkätfråga VT21	Utfall VT22	Utfall VT21
Jag är nöjd med min skola som helhet år.5	75,3%	76%
Jag är nöjd med min skola som helhet år.8	44,2%	50%
Jag är nöjd med mitt barns skola som helhet vårdnadshavare grundskola	69%	77%
På lektionerna är vi elever med och påverkar på vilket sätt vi ska arbeta med olika skoluppgifter år.5	63,3%	64%
På lektionerna är vi elever med och påverkar på vilket sätt vi ska arbeta med olika skoluppgifter år.8	32,7%	47%
Hur ofta är det arbetsro på lektionerna år.5?	26,2%	60%
Hur ofta är det arbetsro på lektionerna år.8?	38,4%	59%
Jag känner mig trygg i skolan år.5	86,8%	76%
Jag känner mig trygg i skolan år.8	72,4%	67%

Elevens och vårdnadshavares upplevelse av nöjdhet med skolan har generellt minskat. Elevens upplevelse av inflytande och delaktighet i årskurs 5 ligger i nivå med förra året. Elevens upplevelse av inflytande och delaktighet i årskurs år.8 har minskat dramatiskt sedan förra året. Att göra elever delaktiga i undervisningen ökar deras motivation att lära sig. Det är därför en viktig del i arbetet för att främja god arbetsro. Även elevens upplevelse av arbetsro har minskat dramatiskt sedan föregående år.

Skolinspektionens granskning av svenska skolor, visar att det är vanligare att elever är passiva på lektionerna än att de stör genom att prata eller gå omkring i klassrummet. Ett sätt att få eleverna att bli mer aktiva på lektionen är att göra dem delaktiga. Det kan ske exempelvis genom elevaktiv undervisning eller återkoppling och samtal om elevernas läroprocesser. När eleverna har kontroll över det egna lärandet känner de större intresse och motivation för skolarbetet. Många elever uppger att de börjar prata eller göra annat på dator som inte är skolrelaterat, när de upplever undervisningen som enformig. Att variera undervisningen, och utgå från elevernas intressen och erfarenheter, kan göra undervisningen mer meningsfull.

Dålig arbetsro är inte en orsak utan ett symptom på något annat. Utfallen skolenkät VT22 visar tydligt att eleven inte upplever stimulans och utmaningar i skolarbetet. Vidare visar utfallet låg upplevelse kring att lärare får eleven att tro på sig själv i skolarbetet. Utifrån en tillitsbaserad styrning och ledning behövs ett tydligare kravställande på skolledare, genom att kräva rätt åtgärder för att möta avvikelser.

Eleverna känner sig trygga i skolan, men många pedagoger upplever att för mycket av tiden går åt till att skapa arbetsro i klassrummet och till att reda ut konflikter från raster. De flesta incidenterna sker vid rast/utevistelse. Skolor förebygger detta genom fler personal ute på rasterna, utbud av organiserade rastaktiviteter samt personal närvarande vid förflyttningar mellan lokalerna.

Några skolor lyfter att dokumentation och utredningsarbetet kan ta mycket tid i anspråk, vilket ibland ses som onödigt. Konkret exempel på ärenden som utreds och hanteras via skolans rutiner handlade på en skola om ett bråk om en gunga som gått överstyr.

Skolor anger att verbala kränkningar är vanligast och en del av dessa sker utanför skoltid men leder till att de behöver omhändertas i skolan. Den samlade bilden är att skolorna har rutiner för att omhänderta kränkningar men att det vid några enheter inte tillämpas fullt ut, vilket leder till anmälningar till Skolinspektionen eller klagomål. Några skolor menar att det kan vara svårt att avgöra om ett ärende är en konflikt eller en kränkning. Detta har lyfts av rektorerna och utbildningsinsatser behöver genomföras under 2022 på skolorna.

Skolor beskriver en god kommunikation med vårdnadshavare vid kränkningsärenden. Samtal/möten med elever och vårdnadshavare är den enskilt största åtgärden vid kränkningsärenden.

Sammanfattning analys ökad upplevelse av nöjdhet, delaktighet och trygghet hos elever och vårdnadshavare

I arbetet med *Samverkan bästa skola (SBS)* har berörda skolor gjort analysen att skolan behöver arbeta med skolkulturen. En del i arbetet med kulturen är att utveckla undervisningen. I skolornas kvalitetsrapporter kan en förflyttning framåt i analys- och åtgärdsarbete identifieras i förhållande till tidigare år och att det finns koppling mellan effekt och utvecklingsområden. Många rapporter saknar dock orsakssammanhang gällande utmaningar i verksamhet.

Erfarenheter från *Samverkan bästa skola* kommer att tillämpas på flera skolor utifrån ett fördjupat kvalitetsarbete med processtöd från Karlstad universitet.

Flera skolor utvecklar rast verksamheten genom att erbjuda pedagogiskt planerade aktiviteter med rörelseaktiviteter som en självklar del, gäller även fritidshemstiden. Effekter som beskrivs är att den sociala lärmiljön förbättras, fler elever deltar i utbudet av aktiviteter vilket bidrar till fler kamratkontakter utanför den egna klassen.

Tillgängliga lärmiljöer bör fortsatt utgöra ett av grundskolans prioriterade utvecklingsområden. Det pågår många olika insatser som bidrar till att tillgängliggöra undervisning och utbildning samt att utveckla det lokala elevhälsoarbetet till allas ansvar.

Det vore önskvärt med en djupare analys och problematisering av till exempel undervisningens kvalitet eller lärarnas process med bedömning av eleverna. De skolor som lyfter åtgärder inom dessa områden har också lättare för att se effekter i elevernas resultat. Utvecklingsområden inom analysarbetet finns.

Att öka upplevelsen av nöjdhet, delaktighet och trygghet hos flera målgrupper kräver olika insatser på olika plan. Alla tre bedömningsområden härleds till aktivitet och stimulans i klassrum och- eller i korridor och kapphall.

Gymnasieskola

Kommunen har ansvar att erbjuda gymnasieutbildning för hemkommunens ungdomar efter att de har avslutat sin grundskola. Detta sker både genom Bergska gymnasiet och genom samverkansavtal för utbildningar inom gymnasie- och gymnasiesärskolan mellan kommunerna i Östergötlands län, Region Östergötland samt angränsande kommuner som anslutit sig till avtalet. I Bergska gymnasiet ingår Bergska gymnasiet Bildningen med nationella gymnasieprogram och Bergska gymnasiet Bergska med introduktionsprogram och med gymnasiesärskola samt nationella programmet Bygg- och Anläggning.

Av totalt 726 gymnasieelever så finns det 257 inskrivna elever i Finspångs kommuns gymnasieskola, Bergska Bildningen och Bergska Bergska för läsåret 2022/2023, vilket utgör 35%. Av 257 inskrivna elever så var det 104 elever som börjat i åk 1.

Nedan tabell visar fördelningen av alla gymnasieelever i Finspångs kommun och utanför kommunen. Källa Östergötlands elevdatabas med avläsningsdatum 2020-09-15, 2021-09-15 och 2022-09-15

	Utanför kommunen	Bergska gymnasiet - nationella program	Bergska gymnasiet - gymnasiesärskola	Bergska gymnasiet - introduktionsprogram	Curt Nicolin Gymnasiet	Totalt
Läsår 20/21	274 (36%)	211 (28%)	14 (2%)	78 (10%)	178 (24%)	755
Läsår 21/22	275 (38%)	199 (27%)	8 (1%)	80 (11%)	169 (23%)	731
Läsår 22/23	271 (37%)	177*(25%)	9 (1%)	71**(10%)	198 (27%)	726

*Utöver dessa finns 27 elever från andra kommuner.

**Utöver dessa finns det 6 elever från andra kommuner.

Denna tabell visar fördelningen av gymnasieelever i Finspångs kommun i åk 1. Källa Östergötlands elevdatabas med avläsningsdatum 2020-09-15, 2021-09-15 och 2022-09-15

Årskurs 1	Bergska gymnasiet -nationellt program	Bergska gymnasiet Gymnasiesärskola -nationellt program	Bergska gymnasiet - introduktionsprogram	Curt Nicolin Gymnasiet -nationellt program
Läsår 20/21	65	2	38	59
Läsår 21/22	61	0	28	62
Läsår 22/23	62*	3	39**	87

*Utöver dessa 62 finns 7 elever ifrån andra kommuner.

**Siffran 39 innebär inte att alla elever är nya utan det kan vara elever som valt en ny studieväg inom Introduktionsprogrammen. Utöver dessa 39 finns även 5 elever från andra kommuner.

Organisation och förutsättningar för gymnasieskolan

De nationella program som Bergska gymnasiet Bildningen har haft under 2021/2022 är högskoleförberedande program såsom Ekonomiprogrammet med inriktningarna ekonomi och juridik, Samhällsvetenskapsprogrammet med inriktningarna beteendevetenskap och samhälle Global profil, Naturvetenskapsprogrammet med inriktningarna naturvetenskap samt naturvetenskap och samhälle. Programutbudet för yrkesprogram har varit Barn- och Fritidsprogrammet med inriktningarna pedagogisk- och socialt arbete samt fritid och hälsa, Handels- och Administrationsprogrammet med inriktning handel och service (ändring till Försäljning- och serviceprogrammet, 1 juli 2022).

Yrkesprogrammet Bygg- och Anläggning med inriktningarna husbyggnad (lärling åk 3), måleri och glastekniker (lärling) har sedan hösten 2021 flyttats över till Bergska gymnasiet, Bergska. Det finns fortfarande elever kvar på yrkesprogrammen Fordon och Transport samt VVS och Fastighet som kommer fasas ut.

Finspångs kommunala gymnasieskola har under flera år gått med ett underskott bland annat till följd av lågt elevantal på vissa program. Gymnasieskolan är utsatt för stor konkurrens, både från andra kommunala huvudmän och privata anordnare av gymnasieutbildningar. För att möjliggöra en robust, flexibel och ekonomisk försvarbar kommunal gymnasieskola har en vision och viljeinriktning skapats, som ska hålla över tid. Detta kommer att eventuellt påverka programutbud i framtiden.

Personalstatistik Bergska gymnasiet Bildningen, enligt Skolverkets statistik

	Rektor	Antal lärare	Lärare m. högskoleexamen (%)	Lärare m. specialpedagogisk högskoleexamen (%)	Elever per lärare	Studie- och yrkesvägledare (SYV)
2020/2021	1,0	25,6	79,6	3,9	10,0	0,6
2021/2022	1,0	20,5	84,4	4,9	9,0	0,5

Jämförelse med tidigare läsår så har Bergska gymnasiet Bildningen återigen minskat i antal lärare för läsår 2021/2022 till 20,5 och antal elever per lärare har minskat något till 9,0. Dock ligger lärare med högskoleexamen högre och lärare med specialpedagogik högre än tidigare läsår.

Resultat och analys ökade kunskapsresultat

I kvalitetsrapporten 2021/2022 för Bergska Bildningen så är skolans mål att eleverna ska nå sin högsta potential, därför strävas det ständigt efter högre målluppfyllelse. Förra läsåret sjönk elevresultatet till följd av pandemin och distansundervisningen, detta läsår så har det delvis påverkats av pandemin och av hög sjukfrånvaro. Antalet elever som tog en gymnasieexamen högskoleförberedande program på tre år ökade till 94% från förra läsårets 79%. Antalet elever med gymnasieexamen på yrkesprogram minskade något till 83% mot förra läsåret 87%.

Med hänsyn till elevernas ingångsvärde till gymnasiet i form av meritvärde från årskurs 9 kan det konstateras att skolan har lyckats över förväntan väl. Enligt Skolverket har elever på ett högskoleförberedande program ett genomsnittligt meritvärde på 264. Motsvarande siffra på ett yrkesprogram är 204. På Bergska gymnasiet hade årets studenter ett meritvärde i årskurs 9 på i medel 244 på Ekonomiprogrammet, 247 på Naturvetenskapsprogrammet och 228 på Samhällsprogrammet, det vill säga klart under riksgenomsnittet för ett högskoleförberedande program. På yrkesprogrammet hade eleverna på Barn- och

fritidsprogrammet 216 i meritvärde från årskurs 9 och eleverna på Handelsprogrammet hade 185. Det högre meritvärdet på Barn- och fritidsprogrammet beror på att en elev hade ett klart högre meritvärde än övriga, vilket höjde gruppens medel.

De strategier som Bergska gymnasiet Bildningen har arbetat med under kunskapsmålet är att arbeta för ett ökad KASAM, känsla av sammanhang och öka skolnärvaron. I analysen framkommer att mycket energi har gått till att "skola in" eleverna igen efter distansundervisningen samt att skapa trygghet och arbetsro. Fokus har varit att arbeta med "Den utforskande spiralen" för det pedagogiska utvecklingsarbetet. Det som framkommit var att möta elevernas behov, ha höga förväntningar och kunna förmedla det på ett tydligare sätt.

Skolenheten har inte gjort några paralleller till skolenkäten för 2022 i förhållande till 2021, dock kan följande områden ringas in, där skillnader finns av elevers svar utifrån tidigare år.

	Stimulans	Tillit till elevens förmåga	Anpassningar efter elevens behov	Utmaningar
Vt-21	5,5	6,8	7,7	7,2
Vt-22	4,8	5,5	5,9	4,8

Om hur mycket pandemin och distansundervisning påverkat elevernas svar ovan i skolenkäten är ovisst. Viss korrelation finns även hos pedagogers svar där stimulans, utmaningar och tillit till elevers förmåga är lägre än tidigare år.

Gällande skolnärvaron så har aktiviteter genomförts men det är svårt att se effekterna av dem, då skolnärvaron varit skiftande. Elevhälsoteamet har deltagit i digitala konferenser med fokus på ökad skolnärvaro. Lärdomarna därifrån har resulterat i en reviderad plan för att öka skolnärvaron som kommer att implementeras nästa läsår.

Resultat och analys ökad likvärdighet

Under läsåret 2021/2022 så har Bergska gymnasiet Bildningen arbetat med strategierna fortsatt utveckling av tillgängliga psykiska lärmiljöer och av fysiska lärmiljöer. Aktiviteter som planerats för att utveckla den psykiska lärmiljön har varit att elevhälsoteamet fått utbildning om pedagogiska strategier för att arbeta med elever med NPF, neuropsykiatrisk funktionsnedsättning via LiU, Linköpings Universitet. Andra aktiviteter har varit kopplat till "Den utforskande spiralen" samt att ämneslagen tagit fram uppgifter på olika nivåer för att kunna matcha elevernas kunskapsnivåer och utmana elevers lärande.

Skolenheten har här inte gjort några paralleller till elevers svar utifrån skolenkäten och jämförelse med tidigare år. Nedan sammanlagda svar från elever visar att det finns vuxna som bryr sig om hur man mår och lärarna förklarar så eleverna förstår vad de ska göra på lektioner. Skillnader finns i elevernas svar om lärarna förklarar vad eleven behöver kunna för att nå kunskapskraven och om eleven tycker skolarbetet är för lätt. Detta borde kunna uppmärksammas mer av skolenhetens analys.

	Elevhälsa	Veta vad som krävs Förklarar	Veta vad som krävs Kunskapskrav	Utmaningar
Vt-21	5,7	7,3	6,4	3,1
Vt-22	6,4	7,6	5,6	4,8

Aktiviteter för att utveckla den fysiska lärmiljön har varit att kommunikations- och perceptionsrond införs som delar av SKA, det systematiska kvalitetsarbetet samt att elevintervjuer enligt modell "Den utforskande spiralen" skulle genomföras för att kartlägga om något saknades för den fysiska lärmiljön. Alla planerade aktiviteter har genomförts för att öka likvärdighet, men enheten anser att det är för tidigt att dra några slutsatser om effekter.

Resultat och analys ökad nöjdhet, delaktighet och trygghet

Bergska gymnasiet Bildningen har under läsåret 2021/2022 arbetat med målet om ökad nöjdhet, delaktighet och trygghet med strategierna att öka antalet elever som kan rekommendera skolan samt att bibehålla trygghet och studiero. De aktiviteter som planerades för att öka antalet som kan rekommendera skolan var fokus på intern marknadsföring, att elever känner att det satsas på dem och att EHT, elevhälsoteamet planerar årskursdag med olika aktiviteter för att öka motivationen och lusten till lärande.

För att bibehålla trygghet och studiero planerades en trygg skolstart med insatser för att eleverna ska lära känna varandra, samtidigt som vi-känslan stärks. Elevhälsoteamets årskursdag som planerats med olika aktiviteter skulle även bidra med att öka tryggheten på skolan. Alla planerade aktiviteter har genomförts och eleverna gav bra betyg i utvärderingarna, förutom årskursdagen. Utifrån området trygghet i åk 2 svarade 100% av pojkarna och 97% av flickorna, att de kände sig trygga på skolan, vilket är en förbättring mot tidigare läsår.

	Nöjdhet	Förhindra kränkningar	Trygghet Trygg	Trygghet Rädd
Vt-21	7,2	7,6	8,3	1,1
Vt-22	6,5	5,6	8,4	0,7

Utifrån frågan om nöjdhet hos elevers svar i skolenkät för 2022, så har de sammanlagda svaren sjunkit från tidigare år, likaså att förhindra kränkningar. Frågan är om detta fortfarande handlar om perioden kring pandemin och distansundervisningens påverkan på elever, däremot finns fortfarande höga värden kring trygghet.

Skolenheten har inte tagit upp något om analys av delaktighet och inflytande hos elever i undervisningen eller via elevråd från skolenkäten. Det som kan ses i svar både från elever och pedagoger är att upplevelsen av delaktighet och inflytanden är mindre än tidigare år.

Resultat och analys av lokala mål

Bergska gymnasiet Bildningen har även haft lokala mål för enheten. De har handlat om att öka skolans attraktivitet genom ett utökat samarbete med högstadieskolorna och att utveckla implementeringen av de globala målen i undervisningen. Att utöka samarbetet med högstadieskolorna var planerade aktiviteter som att hålla lektioner med fokus på Agenda 2030 och skapa inspirerande besöksdagar för år 8 och år 9. Att utveckla implementeringen av de globala målen i undervisningen fanns aktiviteter som att fler elever får en möjlighet att välja global profil i sitt program samt att förstälärare har fått i uppdrag att implementera det i undervisningen.

Från skolenhetens analys kan ses att lektioner på högstadiet om Agenda 2030 inte kunnat genomföras pga tidsbrist, däremot har besöksdagarna genomförts för år 9 och uppskattats av elever. Gällande att ge möjligheter till att alla elever ska kunna erbjudas den globala profilen så har timplaner setts över och för implementeringen har material gått igenom på APT.

Ett annat lokalt mål har varit fortsatt utveckling av det pedagogiska ledarskapet. Det har innefattat strategier som utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet och ökad inblick i undervisningen. I analysen har arbetet med "Den utforskande spiralen" lyfts som gett effekter på undervisningens kvalitet samt rektorns inblick i undervisningen stärks av att få ta del av lärarnas grovplaneringar och kursutvärderingar.

Ett lokalt mål har även satts för att utöka elevernas kunskap om betygskriterier och kunskapskrav, vilket inneburit strategier om att förtydliga kunskapskraven och förtydliga vilka moment som är betygsgrundande. De aktiviteter som planerats var bl a bedömningsmatriser i Schoolsoft för att visualisera progression, pedagogiska diskussioner ämneslag om kunskapskrav och betygssteg samt kursmål och betygskriterier som går igenom vid varje nytt betygsgrundande moment. Effekter beskrivs inte i analysen dock vill skolenheten arbeta vidare med fortsatt användande av Schoolsoft.

Utifrån ovan lokala mål kan svar från pedagoger i skolenkäten visa på att det pedagogiska ledarskapet har varit starkt, men att ett fortsatt arbete kan behövas för att säkerställa bedömningar och betyg genom att samverka med kollegor.

Utmaningar sammanfattningsvis av resultat och analys:

- Vision och viljeinriktning; hållbar gymnasieutbildning över tid (robust, flexibel och ekonomisk försvarbart)
- Elevers frånvaro; reviderad plan för ökad skolnärvaro
- Säkerställa betyg och bedömningar i samverkan med kollegor och utveckla arbetet med schoolsoft

Introduktionsprogrammen

Introduktionsprogrammen ska ge obehöriga elever behörighet till ett nationellt gymnasieprogram, övergå till andra studier eller leda till att de kan få ett arbete. Det är hemkommunen som ansvarar för att alla ungdomar som uppfyller behörighetsvillkoren till respektive introduktionsprogram, erbjuds sådan utbildning. Introduktionsprogrammen har sin verksamhet på Bergska gymnasiet, Bergska skolan.

Organisation och förutsättningar för introduktionsprogrammen

Bergska, gymnasiet Bergska har under läsåret 2021/2022 haft följande introduktionsprogram; Individuellt alternativ (IMA), Språkintröduktion (IMS) och Yrkesintröduktion (IMY) med inriktningarna Bygg- och Anläggning, Barn- och Fritid, Fordon och Transport, Industri samt Vård- och omsorg.

Grunden för elevernas studiegång på Introduktionsprogrammen är den individuella studieplanen. Alla elever på skolan har en individuell studieplan som innehåller mål för utbildningen, ämnen och kurser, praktik eller APL och om eleven har motivationshöjande insatser. Skolan har erbjudit alla grundskolans ämnen utom musik. Svenska och engelska på gymnasienivå har även erbjudits. Dessutom har kurser i ett antal yrkesämnen från gymnasiet inom bygg och anläggning, fordon och industri, handel, vård och omsorg och barn och fritid erbjudits. Yrkesintröduktionen har fastställda programplaner för karaktärsämnena. För att underlätta lärande har modersmål erbjudits och det har funnits studiehandledning i flera språk. Eleverna har erbjudits ett antal motivationshöjande insatser utformade efter elevernas behov och möjligheter. För detta krävs god kunskap om elevgruppen då de påbörjar studierna på IM. Överlämningsstrukturen från grundskolan är då avgörande.

Under hösten 2021 började totalt 22 elever (16 pojkar och 6 flickor) på Bergska gymnasiet, Bergska skolans introduktionsprogram, dessa elever kom i huvudsak från kommunens högstadieskolor. Meritvärdet låg på totalt 54 (pojkar 42,6 och flickor 68,3), medianen låg på något högre 48,75 mot tidigare läsåret på 25. Av 16 pojkar var det 3 st elever som inte hade några betyg alls från grundskolan. 250 betyg saknades, det är en minskning av färre betyg än föregående år på 282 saknade betyg. Dock kvarstår den tidigare identifierade avvikelserna med meritvärden och att antal betyg saknas.

Under läsåret har fler elever antagits till introduktionsprogram med synnerliga skäl, 10 elever mot tidigare läsåret 4 elever. Dessa elever har kommit från nationella program, både från Finspång och från Norrköping, med övervikt från Norrköping. Framst beror detta på en kombination av dåligt mående och svårigheter att genomföra ett nationellt program.

I genomsnitt så har 81,5 elever gått på introduktionsprogrammets inriktningar, det är ungefär 10 elever färre än föregående läsåret. Fördelningen har varit i snitt IMA, Individuellt alternativ 48,6 elever, IMS, Språkintröduktion 18 elever och IMY, Yrkesintröduktion 14,75 elever. Antalet inskrivna elever på IMS sjönk i början av läsåret från 20 elever till 15. Detta är framför allt elever som kom med flyktningvågen 2015 som har lämnat skolan och fler har fått anställningar. Övriga inriktningar har legat stabilt under året. Antalet åtgärdsprogram var 108 under läsåret, fördelat på 50 elever, vilket utgör att 60 % av eleverna har åtgärdsprogram, vilket utgör 15% högre mot tidigare år på 45%.

Vid läsårs slut 21/22 slutade 30 elever på IM till planerade aktiviteter såsom 23 mot arbete och 7 mot studier, ingen mot vuxenutbildning. Av de elever som lämnade IM och som gick mot arbete så har eleverna gått i genomsnitt 3 år. Inom IM från IMS och IMA gick fem elever vidare till IMY.

Skolans flexibilitet och möjlighet att möta elevernas önskemål och målsättningar är en av de största framgångsfaktorerna. Schemat är under ständig bearbetning och anpassas efter behov i verksamheten. Skolans lokaler innehåller en lättverkstad, en industrilokal, en fordonshall, en slöjdsal, en bygghall samt hemkunskapssal och bild-sal. Då fler och fler elever går mot arbete i stället för studier är dessa salar av speciellt värde. En prova-på-verksamhet med möjlighet att utforska intressen och möjligheter till framtida försörjning gynnas stort av detta.

Personalstatistik Bergska gymnasiet Bergska, enligt Skolverkets statistik.

	Rektor	Antal lärare	Lärare m. högskoleexamen (%)	Lärare m. specialpedagogisk Högskoleex. (%)	Elever per lärare	Studie- och yrkesvägledare (SYV)
2020/2021	0,4	11,8	90,5	25,5	8,1	0,4
2021/2022	0,5	16,5	78,9	19,7	7,8	0,5

I jämförelse med tidigare år så har antalet lärare ökat under 2021/2022, vilket möjliggjort att antal elever per lärare sjunkit till 7,8, dock har både lärare med högskoleexamen och lärare specialpedagogisk högskoleexamen minskat.

Resultat och analys ökade kunskapsresultat

I kvalitetsrapporten för Introduktionsprogrammen 2021/2022 under målet ökade kunskapsresultat, så har strategierna varit att utveckla arbetet med de motivationshöjande insatserna och att fortsätta en utveckling av APL/praktik.

Aktiviteter som har angetts är upplägg och schema för prova-på verksamhet, utveckla två fasta motivationshöjande verksamheter, kvalitetssäkra alla praktikplatser enligt den struktur som tagits fram och att utveckla formen för praktikuppföljning med samsyn kring betyg- och bedömningsmatriser. Vid analys så har aktiviteterna genomförts i varierad grad. Upplägget kring prova-på verksamheten har lagts fast och följts upp. Behov av en tydligare struktur med fastlagd period och en gemensam start har önskats, men detta ställs då emot den flexibilitet som behövs utifrån elevers behov. Praktikuppföljningen och samsyn kring betygs- och bedömningsmatriser anses fortfarande vara ett utvecklingsområde, dels beroende på att lärlingsutbildningar håller på att fasas ut, dels att engagerad personal slutat.

Skolenheten har inte använt skolenkäten i sin analys för läsåret 2021/2022, dock kan följande svar från elever från skolenkät vt-21 och vt-22 jämföras, vilket främst visar att eleverna tycker att skolarbetet är mindre svårt än tidigare år.

	Veta vad som krävs	Stimulans	Tillit till elevens förmåga	Anpassningar efter elevens behov
Vt-21	8	6,1	7,1	7,9
VT-22	8,1	6,2	6,6	4,2

Utifrån pedagogers svar i skolenkäten i jämförelse med tidigare år finns skillnader kring stimulans och utmaningar samt tillit till elevens förmåga. Här skiljer sig pedagogers svar mot elevers svar. I tidigare samlad kvalitetsrapport gjordes en bedömning att detta berodde på att eleverna som kommer till IM behöver mycket stöd och motivationshöjande insatser för att klara sin skolsituation. En analys av detta kan vara att personalen är mer kritisk till sin egen insats, än hur elever upplever det.

	Information om utbildningens mål	Stimulans och utmaningar	Tillit till elevens förmåga	Anpassningar efter elevens behov
Vt-21	5,4	8,5	9,2	8,5
Vt-22	6,1	6,8	6,3	8,2

För att förstå att fortsatt samsyn behövs kring betyg- och bedömningsmatriser inom APL, så kan följande svar från pedagoger visa utveckling. Dock vet vi inte hur många av personalen som arbetar med APL och att elevgruppen på IM behöver som beskrivs ovan, mer motivationshöjande insatser än relaterat till betyg och bedömning. Det finns ändå ett frågetecken i kring samverkan mellan kollegor i jämförelse med tidigare år.

	Bedömning och betygsättning Säkerställa/likvärdiga	Samverkan om undervisning Organisatoriska förutsättningar	Samverkan om undervisning Kollegor planerar	Tillit till elevens förmåga
Vt-21	8,3	8,1	8,5	6,2
Vt-22	6,7	6,7	4,8	8,4

Resultat och analys ökad likvärdighet

Under målet till ökad likvärdighet så har strategierna att utveckla elevinformationsmöten och att utveckla kontakten med andra IM anordnare angetts. Aktiviteterna har varit att en dokumentationsform ska finnas för att följa elevers närvaro, att insatser ses över och utvecklas. Rutinen för detta skulle revideras och läggas fast. Den andra aktiviteten var att ha fortsatt kontakt med Uppsala och att upprätta en kontakt med minst en annan IM utbildningsanordnare. I analysen har skolenheten angett att elevinformationsmöten har hållits två per termin och har gett en god respons hos personalen. Det har påbörjat ett utvecklingsarbete med att tydliggöra och förenkla hur dokumentationen. Kontakt har skett digitalt med Uppsala och ny rektor kommer att ta kontakt med annan IM utbildningsanordnare.

Resultat och analys ökad nöjdhet, delaktighet och trygghet

För läsåret 2021/2022 under målet ökad nöjdhet, delaktighet och trygghet har strategierna varit att utveckla trygghetsgruppens arbete och att utveckla det elevgemensamma arbetet angetts. Aktiviteterna har bestått av att trygghetsgruppen utökats med personal från BA, Bygg- och Anläggningsprogrammet, att trygghetsgruppen besöker alla elev- och personalgrupper som inte tillhör enheten, för att skapa relationer och informera om de regler som finns på skolan. Utifrån det elevgemensamma arbetet har aktiviteter beskrivits som att husrådet utökas med en personal och elevrepresentant från BA och att husrådet deltar i utformandet av två aktivitetsdagar per termin. I analysen ses att trygghetsgruppen varit ute och presenterat sig, men har inte utökats med representanter från BA, vilket gett effekter såsom att information och kommunikation gått förlorad för personal och att elevdemokratin gått förlorad för elever. För att utveckla detta finns förslag på att det kan behövas specifika demokratistödjare. Trots detta så är upplevelsen av att ha flyttat BA-programmet till Bergska, Bergskas skolenhet positivt.

Skolenheten har inte gjort någon analys utifrån skolenkäten, dock kan det ses i följande svar från elever, vilket visar positivt kring delaktighet och inflytande, trygghet och elevhälsa samt till viss del även nöjdhet.

	Delaktighet och inflytande Klassråd	Trygghet	Elevhälsa	Nöjdhet
Vt-21	7,3	7,1	5,6	7
Vt-22	7,8	7,8	7,9	6,8

Utifrån pedagogers svar i skolenkäten av elevinflytande, trygghet och elevhälsa kan vi se att elevsvar och pedagogers svar korrelerar.

	Elevinflytande Vuxna lyssnar	Trygghet	Elevhälsa	Utveckling av utbildningen
Vt 21	Ingen fråga VT21	6,7	9,4	8,5
Vt 22	7,3	7,3	9,0	6,9

Dock kan ses att i vilken utsträckning som det genomförs utvecklingsinsatser och förbättringsarbeten som behövs i skolan, har sjunkit från tidigare år. Vad detta kan bero på är ovisst, viss förståelse kan vara verksamhetsförändringar såsom att program, elever och personal flyttat till Bergska, Bergska och att ett rektorsbyte genomförts.

Utmaningar sammanfattningsvis av resultat och analys:

- Elevgrupp med färre betyg och lägre meritpoäng, där överlämningsstrukturen från grundskolan är viktig.
- Fortsättning av motivationshöjande insatser och trygghetsskapande åtgärder såsom att utveckla trygghetsgruppen och demokratistödjare som föreslagits.
- Samsyn kring betyg- och bedömningsmatriser inom APL, beroende behov och samverkan kring undervisning.

Gymnasiesärskolan

Gymnasiesärskolan på Bergska gymnasiet, Bergska skolan består av två enheter: Gymnasiesärskolans nationella program (här kallat GYS) och gymnasiesärskolans individuella program (GYSIV). Eleverna på gymnasiesärskolan följer angivna programplaner med för de nationella programmen aktuella kurser, där betyg ges och för det individuella programmet aktuella ämnesplaner, där intyg/gymnasiesärskolebevis ges.

Organisation och förutsättningar för gymnasiesärskolan

Gymnasiesärskolans elever kommer huvudsakligen från grundsärskolan i kommunen. Det innebär att det i princip är hela Finspång som är upptagningsområdet. Under läsåret 2021/2022 var det totalt 9 elever inskrivna i gymnasiesärskolans nationella program och individuella alternativ. Det nationella program som Bergska Gymnasiet har erbjudit är Administration, handel och varuhantering. Totalt sattes 4 betyg och två elever lämnade år 4 med gymnasiesärskolebevis individuellt program. Vid läsårsslutet var 7 elever inskrivna på Gys, byte har skett av 2 elever från nationellt program till individuellt alternativ. Under läsåret har 2 elever lämnat gymnasiesärskolan, en på grund av flytt till annan ort och en eget val.

Samverkan har skett med daglig verksamhet och arbetsförmedlingen vid utslussningen av eleverna i åk 4. Av de 2 elever som lämnade gymnasiesärskolan vid läsårsslut hade båda sysselsättning via daglig verksamhet, och en elev har sökt Särvux.

Alla elever på nationellt program har erbjudits praktik/APL (arbetsplatsförlagt lärande) oavsett årskurs. Stöd att söka feriejobb har även getts av skolan. Eleverna på individuellt program har genomfört praktik inom daglig verksamhet. Eleverna har även getts möjlighet att samverka med Introduktionsprogrammets (IM) elever. Förutom gemensamma aktivitetsdagar har några av eleverna inom det nationella programmet givits integrerad undervisning i IM-klasserna.

Eleverna på gymnasiesärskolan har erbjudits ett antal yttre aktiviteter, som exempelvis studiebesök och resor. Eleverna har även besökt serviceinrättningar i Finspångs kommun och provat på delar av kommunens fritids- och friluftsutbud, regelbundet besökt simhall och kommunens bibliotek. Samarbete med andra aktörer har skett med bland annat LSS, daglig verksamhet ungdomshälsan, barn och ungdomspsykiatri (BUP), arbetsförmedlingen, habiliteringens sjukgymnast, Försäkringskassan, överförmyndare, gode män, boendestöd, socialtjänsten och hjälpmedelscentralen.

För att kunna skapa förutsättningar att ta emot nya elever från grundsärskolan och träningsskolan behöver samverkan med grundsärskolan/träningsskolan utvecklas. Under året har en samverkan skett på sektors nivå med gemensamma möten mellan gymnasiesärskola och grundsärskola. Det har också skett samverkan kring övergångar mellan skolformerna såsom grund- och gymnasieskola. Under året har ett särskoleråd ägt rum. Medverkande där kommer ifrån olika delar av samhället – bland annat socialtjänst, arbetsförmedling, rehabilitering etcetera. Mötet är ett samverkansmöte där olika aspekter av målgruppens behov lyfts och diskuteras utifrån den egna verksamheten.

Utmaningen inom Gymnasiesärskolan är att fortsätta utveckla det som benämns Grytgölsprojektet, ett projekt där många olika färdigheter och ämnen tränas utanför skolans lokaler och i samverkan med ett närliggande samhälle (Grytgöl). En annan utmaning är att få elevgruppen att fungera ihop i olika utbildningssituationer. Den sista utmaningen blir att kunna arrangera en gymnasiesärskola som kan möta elever med multihandikapp som skolan inom ett par år står inför.

Då gymnasiesärskolan är en liten verksamhet i Finspångs kommun behövs kontakter och utbyte med andra gymnasiesärskolor, för att kunna diskutera betyg/bedömning och pedagogiska utmaningar kring elevgruppen. Detta planeras för läsåret 2022/2023.

Personalstatistik Gymnasiesärskolan Bergska gymnasiet Bergska, enligt Skolverkets statistik

	Rektor	Antal lärare	Lärare m. högskoleexamen (%)	Lärare m. specialpedagogisk högskoleexamen (%)	Elever per lärare	Studie- och yrkesvägledare (SYV)
2020/2021		6,3	64,8	16,0	2,2	0,4
2021/2022		3,5	79,7	21,7	.	.

I jämförelse med tidigare läsår så är antal lärare betydligt färre, dock är andelen lärare med högskoleexamen och lärare med specialpedagogisk högskoleexamen högre. Antal elever per lärare är inte medräknat 2021/2022, antingen är det inte redovisat eller så är elevantalet för få för statistiskt underlag för Skolverket. Antal elever som redovisats i den inledande texten ovan är i jämförelse med tidigare läsår 5 elever färre, 9 elever mot tidigare 14.

Resultat och analys ökade kunskapsresultat

För elevernas utveckling är det avgörande att se utbildningen som en helhet, som ska leda eleverna mot målet; ett berikat vuxen - och arbetsliv. Det upplägg på studierna skolan valt för GYS och GYSIV, är att det praktiska och det teoretiska arbetet varvas och att erfarenheter från praktik/APL vävs in i de teoretiska delarna av utbildningen.

Under kunskapsmålet har strategierna att utveckla samverkan mellan de teoretiska och praktiska ämnena/kurser angetts och att fortsätta utveckla arbetslaget kring det pedagogiska arbetet. Aktiviteterna har här varit att fortsätta utveckla Grytgölsprojektet, att utveckla arbetet med att hitta former för att tydliggöra för eleverna hur deras progression i ämnesområden/kurser utvecklas. I analysen beskrivs att Grytgölsprojektet har varit en framgång för eleverna, som har fått utmana sig själva och utveckla förmågor utanför klassrummet. I samtalen med föräldrar upplevs en nöjdhet med upplägget som är kopplat till kursplaner.

Då uppföljning inte skett med elever likt föregående läsår, så finns det frågetecken om vad eleverna tycker om den undervisning som de får och hur de upplever till exempel Grytgölsprojektet.

Resultat och analys ökad likvärdighet

Under målet likvärdighet har strategierna att utveckla kontakt med andra gymnasiesärskolor angetts och att genomföra kompetensutveckling kring intellektuell funktionsnedsättning, IF. Aktiviteterna har varit att återupprätta kontakten med Nyköpings och Motalas gymnasiesärskola och att genomföra minst två studiebesök på andra gymnasiesärskolor samt att under ledning av samordnare och förstelärare genomföra en gemensam kompetensutvecklingsinsats kring elever som har IF-diagnos och tilläggsdiagnos.

I skolenhetens analys beskrivs att kontakten är återupprättad med Nyköping och har utvecklats ytterligare. Erfarenhetsutbytet med Motala gymnasiesärskola har vilat under pandemin, men det finns en avsikt att återuppta den kontakten. Pandemin har gjort att studiebesök har varit svåra att genomföra. De besök som har skett är av Nyköping och Mo Gård har fått ett positivt gensvar, där särskolans lokaler visats och arbetsformer fått god respons. Den kompetensutveckling som skett i arbetslaget under läsåret har gett positivt gensvar i personalgruppen. Arbetslaget har gemensamt läst litteratur kring ämnet och diskuterat innehållet, vilket har lett till en ökad samsyn och förståelse. Litteraturen är också framåtsyftande och är användbar för kommande elever.

Resultat och analys ökad nöjdhet, delaktighet och trygghet

Utifrån målet kring nöjdhet, delaktighet och trygghet har strategierna att utveckla samverkan med IM avseende undervisningen för elever som läser på nationella program angetts och att utveckla samverkan med övriga delar av verksamheten avseende gemensamma aktiviteter. Aktiviteterna har varit att samordna schema mellan introduktionsprogrammen och gymnasiesärskolan samt att husrådet deltar i planeringen av två för skolenhetens gemensamma aktivitetsdagar. I analysen beskrivs att samordning av schema har skett och att elever har kunnat gå tillsammans med elever från IM. Vilket har varit positivt för dessa elever. Känslan av inkludering har främjats och utvecklats. Vidare så beskrivs att Gymnasiesärskolan inte har haft någon representation i skolans husråd. Målet att ha en representation i husrådet bygger på att det finns en elev inom GYS, som vill ta det uppdraget med stöd av personal. Det har inte funnits det detta år, men strävan och målsättningen består.

Då uppföljning inte skett med elever likt föregående läsår, så finns det frågetecken om vad eleverna tycker om den undervisning som de får och hur de upplever t ex delaktighet och trygghet.

Utmaningar sammanfattningsvis av resultat och analys:

Utveckla samverkan med grundsärskolan/träningskolan och överlämningsrutiner för nya elever.

Fortsatt arbete med projektet "Grytgöl" där delar av kurser (för GYS) och ämnesområden (för GYSIV) har brutits ned så det blir tydligt för både personal och elev.

Fortsatt arbete med att dokumentera och förmedla progression, så eleverna själva förstår och kan påverka sin utveckling.

Utveckla verktyg för eleverna att kunna göra utvärderingar. Tidigare läsår har t ex en 5-gradig skala används.

Vuxenutbildning

Vuxenutbildningen i Finspångs kommun bedrivs i egen regi och genom externa utförare via upphandling. I egen regi har Vuxenutbildningen utbildning i svenska för invandrare, grundläggande och gymnasial utbildning, särskild utbildning för vuxna samt yrkesutbildning inom kök och industri. Hos externa utförare finns avtal inom vård- och omsorg, barn- och fritid hos Kompetensutvecklingsinstitutet KUI samt distansutbildning, kurser på gymnasial nivå hos Hermods. Därtill finns även yrkesutbildningar som erbjuds hos andra kommunala aktörer för vuxenutbildning. Vuxenutbildningen har sina lokaler i Bergska, Bergska skolan.

Organisation och förutsättningar för vuxenutbildningen

Utifrån Vuxenutbildningens kvalitetsrapport 2021/2022 så beskrivs att upptagningsområdet för elever är i huvudsak från Finspångs kommun, enstaka elever kommer ifrån närliggande kommuner. Antalet inskrivna elever på vuxenutbildningen har under läsåret legat på mellan 743 och 756 elever.

Vuxenutbildningens framgångsfaktorer är att det finns en stabil personalgrupp som är flexibel samt att utbildning kan erbjudas på distans.

Med tanke på framtida pensionsavgångar så kommer utmaningen framöver vara att hitta behöriga lärare. En annan utmaning är att få fler sökande till utbildning och att kunna motivera elever att studera på plats i skolan. Ytterligare en utmaning är att kunna skapa yrkesutbildningar utifrån efterfrågan och då framför allt kombinationsutbildningar i samverkan med gymnasieskolan. En stor utmaning är att få eleverna på SFI att fullfölja sina kurser.

Personalstatistik Vuxenutbildningen Finspång, enligt Skolverkets statistik:

2020/2021	Rektor	Antal lärare	Lärare m. högskoleexamen (%)	Lärare m. specialpedagogisk högskoleexamen (%)	Antal elever per lärare (heltids-studerande)	Studie- och yrkesväglare, SYV
Grund/Gy	1,0	5,5	81,8	-	20,5	1,0
SFI		7,4	86,5	-	24,9	-
Särvux		1,0	100	-	-	-
2021/2022	Rektor	Antal lärare	Lärare m. högskoleexamen (%)	Lärare m. specialpedagogisk högskoleexamen (%)	Antal elever per lärare (heltids-studerande)	Studie- och yrkesväglare, SYV
Grund/Gy	1	5,0	80	-	6,9	1,0
SFI		8,4	100	-	18,5	-
Särvux		-	-	-	-	-

I jämförelse med tidigare läsår är det en minskning av lärare totalt, största skillnaden är att det inte funnits någon lärare för särskild undervisning för vuxna. Andelen lärare med högskoleexamen har ökat till 100% på Sfi. Antalet Sfi-lärare har ökat med en lärare samt att antalet elever per lärare är färre både på grund/gy och Sfi.

Resultat och analys ökade kunskapsresultat

Under läsåret 2021/2022 har totalt antal inskrivna elever i vuxenutbildning legat mellan 743 och 756 elever. Antal kursdeltagare har som mest legat på 1675, förutom då särskild utbildning för vuxna och övriga yrkesutbildningar i andra kommuner. De tre största elevgrupperna i vuxenutbildning har varit inom SFI 39%, hos Hermods 32% och hos KUI, 14%. 24,5% av elever har studerat i olika yrkesutbildningar. Det finns en ökning av elever i de flesta av vuxenutbildningens utbildningar. Oberoende utbildning har 1142 kursbetyg utfärdats, förutom särskild utbildning och övriga yrkesutbildningar hos andra kommuner, vilket utgör att 68% av kursdeltagarna fått kursbetyg utfärdat under läsåret.

Antal elever, kursdeltagare och utfärdade kursbetyg i olika utbildningar

Antal elever inom SFI har under läsåret varit i genomsnitt 290 elever, 584 kursdeltagare, 500 av dessa i ordinarie SFI (5 dgr/v) och övriga kursdeltagare i kvällskurs, i köksutbildning samt i extratjänster. 17 elever har ingått i utbildningsplikt. Totalt gavs 94 kursbetyg ut med varierande grad av andel %, beroende på studieväg och kurs. I genomsnitt andel för studieväg 1 - 15% utfärdade kursbetyg, studieväg 2 - 16% utfärdade kursbetyg och för studieväg 3 - 28%. Som mest utfärdades 33% kursbetyg ut i en kurs.

I grundläggande och gymnasial utbildning gick under hösten 2021 49 elever, 55 kursdeltagare och totalt gavs 26 kursbetyg ut, vilket utgör 60%. Under våren 2022 gick 36 elever, 43 kursdeltagare. Totalt gavs 26 kursbetyg ut, vilket utgör 60%.

I särskild utbildning för vuxna började 5 elever till läsåret 2021/2022, vilket är en minskning av 3 elever mot tidigare läsår. 4 elever fanns i utbildning vid läsårsslut, alla dessa elever kommer att fortsätta sin utbildning inom särskild utbildning för vuxna till hösten 2022.

Yrkesutbildningen inom kök till restaurangbiträde är en kombinationsutbildning där elever läser yrkeskurser i kombination med SFI-kurser. Köksutbildningen har haft 16 elever, vilket är en ökning från förra läsåret med 8 elever, 50%. 10 elever har blivit godkända på köksutbildningen och 6 elever fortsätter under hösten 2022. Yrkesutbildningen har haft 43 kursdeltagare i yrkeskurserna för kök, där 38 kursbetyg har utfärdats, vilket utgör 88%, kurser inom SFI redovisas ovan.

Inom industriutbildningen, där Vuxenutbildningen har avtal med Curt Nicolin gymnasiet, startade 27 elever, endast 5 elever har blivit godkända på hela utbildningen. Yrkesutbildningen har haft 140 kursdeltagare och 77 kursbetyg har getts, vilket utgör 55%. Den låga andelen kursbetyg beror på låg närvaro, då elever arbetat samtidigt som de studerar, detta påverkar även att elever inte blir godkända på hela utbildningen.

I samarbete med KUI, Kompetensutvecklingsinstitutet har utbildningarna Vård- och Omsorgsprogrammet (VO) och Barn- och Fritidsprogrammet (BF) bedrivits. Under läsåret 2021/2022 studerade 104 elever på KUI, 89 av dem läste VO och 15 elever läste BF. Totalt är det en ökning med 25 elever, mot föregående läsår. 48 elever inom vård- och omsorg blev klara med sin utbildning, 20 inom inriktningen LSS och 28 st inom inriktningen psykiatri. 4 elever har studerat genom äldreomsorgslyftet VO, 3 av dem har nu klarat utbildningen. 15 elever klarade sin utbildning inom Barn- och fritid. Antalet kursdeltagare på KUI har varit 488 och totalt gavs 376 kursbetyg, vilket utgör 77%.

Elever som läser enstaka ämnen/kurser hos **Hermods** har varit 242 till antalet, detta är en ökning med 53 elever mot tidigare läsår 189 elever. Antal kursdeltagare var 365 och totalt skrevs 303 kursbetyg ut, vilket utgör 83%.

Det är 38 elever som har studerat under läsåret inom olika **yrkesutbildningar i andra kommuner**, där interkommunal ersättning utgår. Detta är en minskning med 11 elever från tidigare läsår.

Veta vad som krävs Lärare förklarar	Veta vad som krävs Kunskapskrav	Stimulans	Tillit till elevens förmåga
8,6	8,1	8,2	7,5
9,1	8,2	8,6	8,6

I enkätsvaren för pedagoger finns viss diskrepans mellan elevers svar, att pedagogerna inte i lika hög grad anser att eleverna förstår vad som förväntas av dem, medan eleverna upplever att skolarbetet inte är för svårt.

Gällande tillgänglighet för Lärcentrum så har schemalagd tid för lärare genomförts och marknadsföring av Lärcentrum har gjorts på hemsida, med reklamfilm och i artikel. Syftet med detta var att fler distanselever skulle komma till Lärcentrum för att öka sina kunskapsresultat, vilket i analysen inte givit den effekt som förväntats.

En slutsats som vuxenutbildningen gjort efter analys gällande kunskapsresultat är att hos elever som studerar på kombinationsutbildningar, som har en samlad skoldag, så ökar motivationen och måluppfyllelsen. Detta beror på att eleverna har ett tydligt mål med sin utbildning, att få ett jobb efter avslutad utbildning.

Resultat och analys ökad likvärdighet

Målet var att öka likvärdighet genom strategierna att utveckla former för vägledning och validering samt att ha aktiva studie- och yrkesvägledningsinsatser. Den individuella studieplanen ISP har diskuterats vid ett flertal personalmöten och det som framkommit är att det behövs ett hållbart system med tydlig vägledning om vad en ISP ska innehålla. När det gäller rena studie- och yrkesvägledningsinsatser så har det inte skett i den utsträckningen som var planerat, pandemin är en av orsakerna. Vissa lärare har dock bjudit in studie- och yrkesvägledare för ett informationstillfälle i sin grupp. Med anledning av pandemin har det även varit svårt att få till studiebesök hos olika företag.

Resultat och analys ökad nöjdhet, delaktighet och trygghet

Målet var att öka upplevelse av nöjdhet, delaktighet och trygghet hos elever genom strategierna att utöka mentorstiden för elever samt att öka ansvaret för eleverna vad det gäller den egna studieplanen. I elevenkäten får frågor kring grundläggande värden höga poäng, vilket förmodligen beror på att lärarna tar upp likabehandlingsplanen vid varje kursstart. Den pedagogiska personalen har också skattat frågorna högt. Eleverna anser också att de i hög grad får vara med och påverka innehållet i undervisningen, olika arbetsätt och skolmiljön. Detta visar även pedagogernas svar. Däremot så anser eleverna i lägre grad att de får vara med och bestämma vilka ordningsregler som ska finnas på skolan, men att både elever och lärare ser till att ordningsreglerna som finns följs. Eleverna upplever sig trygga och att de har studiero, vilket även pedagogerna anser.

	Grundläggande värden på skolan	Delaktighet och inflytande	Ordningsregler	Trygghet
Vt-21	8,7	6,7	6,8	6,8
Vt-22	9,2	7,6	6,2	9,0

När det gäller begreppet mentorstid så kan det innehålla olika delar. Lärarna har individuella samtal med eleverna inför varje nationellt prov, NP. Under dessa samtal revideras individuella studieplanen, ISP om behov finns. Det finns även inlagt gruppråd under året då mentorerna pratar med hela gruppen om deras upplevda studiesituation i klassrummet och i skolan som helhet. Eleverna får även möjlighet till att ta upp önskemål som rör undervisning och lärande samt arbetsmiljö. Varje grupp har en representant som deltar i samrådsmöte med rektorn där deras frågor och önskemål tas upp, vilket uppskattats av eleverna. Representanten återkopplar besluten från samrådet till sin grupp. Detta ger en ökad upplevelse av delaktighet och bidrar också till en ökad förståelse för demokratibegreppet hos eleverna, framför allt märks det av att elever vågar framföra åsikter. Pandemin har gjort att dessa möten inte kunde hållas under hösten, men de har återupptagits under våren -22. Värdegrunden har diskuterats vid varje ny kursstart.

Analys lokala mål

För det lokala målet med **Lärcentrum** så sattes strategierna att lärare skulle schemaläggas och att möjlighet finns att skriva tenta/prov för de som studerar vid andra lärosäten. I och med pandemin så har inte vuxenutbildningen haft elever på skolan under hösten. Detta har tydligt påverkat elevernas inställning till närstudier. Vad som behövs är att ha ett tydligare samtal med tonvikt på fördelarna med att studera på plats och att tala om vilket stöd elever kan få av lärarna som schemaläggs på lärcentrum. När det gäller antalet tenderande elever från andra lärosäten så är det en markant ökning. Detta är tack vare att vuxenutbildningen har gått med i Nitus, nätverket för kommunala lärcentra, vilket gör att elever lättare hittar till lärcentrum i Finspångs kommun. Hitintills så har Lärcentrum haft 50 deltagare och några av dem har kommit tillbaka vid flera tillfällen. Det har varit 12 högskolor och universitet som Lärcentrum haft kontakt med som exempel Gävle Högskola, Stockholms universitet, Polishögskolan Växjö och Malmö Universitet samt att det även tillkommer några YH-utbildningar.

Det lokala målet med strategi att **utveckla arbete med överlämningar** handlade främst om överlämningar från Introduktionsprogrammen, IM. I regel genomförs överlämningskonferenser i maj, där man utgår från en mall. Detta år har det inte aktuellt, eftersom ingen elev från IM har sökt till vuxenutbildningen. Det kommer behövas att se över rutinerna inför nästa läsår med anledning av att vissa nyckelpersoner slutat sina uppdrag. Det som saknas är en rutin kring nivåtest till elever som söker till vuxenutbildningen. Många av eleverna från IM har svårt med övergången från en samlad skoldag till vuxenutbildningen, där mycket ansvar för studierna läggs på individen.

Det lokala målet kring **särskild utbildning för vuxna** innehöll strategier som att utveckla samarbetet med gymnasiesärskolan, främst att inte verksamheten skulle bli så sårbar och att utåtriktat arbete skulle ske mot LSS/dagligverksamhet. I analysen beskrivs att läraren för särskild utbildning slutade, så under hösten anställdes en pensionerad lärare på 50 %. Under våren har IM haft övertalighet, vilket gjorde att lärare därifrån kunde undervisa eleverna. Detta blev då ett naturligt samarbete med gymnasie-sär eftersom lärare arbetade på båda enheterna. Det utåtriktade arbetet mot LSS/dagligverksamhet har inte kommit i gång, på grund av att vuxenutbildningen ej haft någon egen lärare.

Nätverksträffar för Vuxenutbildningen i Östergötland

Under läsåret har nätverksträffar för vuxenutbildning i Östergötland anordnas av Linköpings Universitet på uppdrag av Skolverket. Medverkande från Finspångs kommun har varit vuxenutbildningens rektor, verksamhetschef och utbildningsstrateg. Innehållet har främst varit inriktat på det systematiska kvalitetsarbetet, där senaste forskning presenterats och att erfarenhetsutbyte har skett mellan kommuner. Det som också har varit aktuellt att diskutera är hur kombinationsutbildningar kan utvecklas och anordnas. I slutet av nätverksträffar och läsåret har ett självskattningsverktyg använts, där personal på vuxenutbildningen i Finspång fått svara. I sammanställningen av det så fanns det mycket av det systematiska kvalitetsarbetet som var positivt som t ex. kartläggning av bedömningsunderlag för planering av elevers studier, utbildningsutbud efter målgruppens behov (flexibilitet, studietakt, kursnivå), avsteg i låg grad av undervisningstid samt förutsättningar för språk- och kunskapsutvecklande undervisning. Det som främst ringats in som utvecklingsområden var kombinationsutbildningar med Sfi, utveckla ISP, den individuella studieplanen och studie- och yrkesvägledning för Sfi.

Utmaningar sammanfattningsvis resultat och analys:

- Fortsatt arbete med den individuella studieplanen och ta fram en plan för studie- och yrkesvägledning.
- Rutinplan gällande överlämning från IM.
- Se över organisationen för särskild utbildning för vuxna.
- Att få fler sökande till utbildning och att kunna motivera elever att studera på plats i skolan, i närstudier och i öppet klassrum på Lärcentrum.
- Att skapa fler yrkes- och kombinationsutbildningar utifrån efterfrågan, i samverkan med gymnasieskolan.
- Att få eleverna på SFI att fullfölja sina kurser.